

Menettelyt

1. Yritystukineuvottelukunta
2. Hyvän tuen edellytykset
3. Vaikuttavuuden arviointi
4. Yritystukien yhteinen tietovaranto
(HE69/2020, voimaan 1.4.2021)

Ympäristöministeriön koulutustilaisuus 1.10.2020

Neuvotteleva virkamies Anne Rothovius

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

1. Yritystukineuvottelukunta

LAUSUNTOPYYNNÖT

Sihteeristö:

Anne Rothovius, pääsihteeri

Tanja Müller ja Elisa Fagerström, sihteeri EU valtioneuvoston tukijaosto

Rasmus Reinikainen, sihteeri tutkimusjaosto ja sidosryhmäjaosto

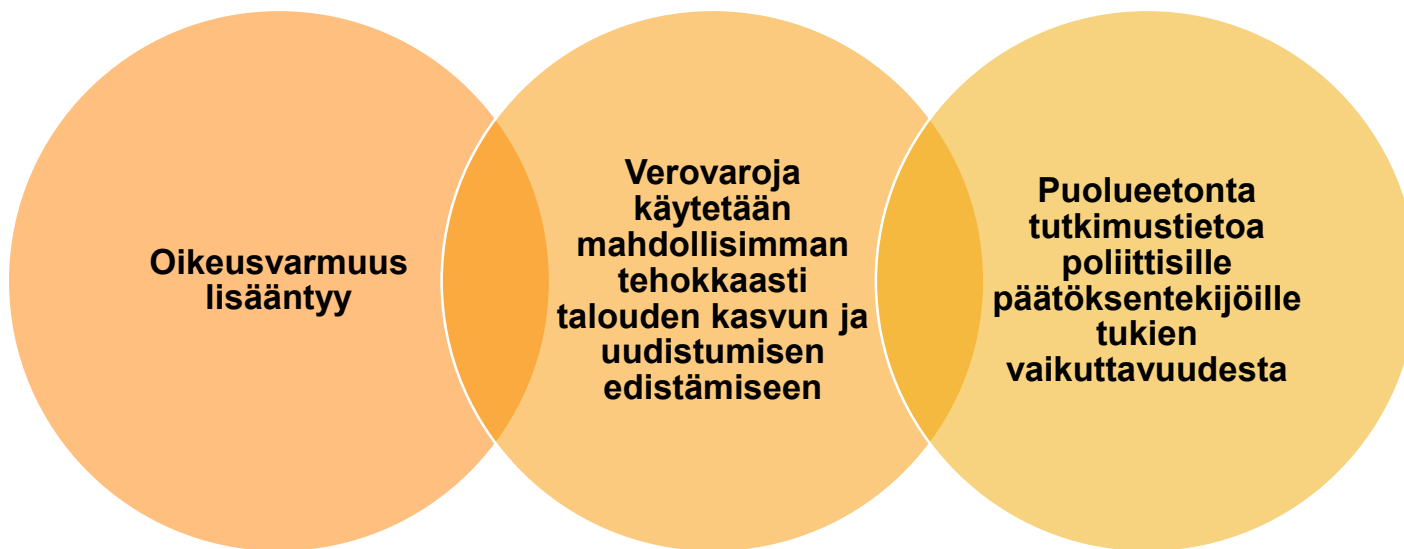
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Laki taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä (429/2016, HE22/2016)

- **Soveltamisala yhtenäinen EU:n valtiontukisääntöjen käsitteistön kanssa eli lakia sovelletaan EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan mukaisesti tukiin.**
- **Lakia sovelletaan valtion tukiviranomaisiin. Soveltamisalan ulkopuolella ovat kuntien myöntämät tuet ja varsinaisen maa- ja metsätalouden sekä kalatalouden tuet (artikla 42).**
- **Sisältönä EU-valtiontuen mukaisuuden ennakoarviointi, kansalliset hyvän tuen edellytykset ja yritystukineuvottelukunta.**

Lain päätavoitteet

Soveltamisala 1 §

- Valtion tukiviranomaisen myöntäessä sellaista tukea taloudelliseen toimintaan, joka täyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan valtiontuen edellytykset, jollei muussa laissa toisin säädetä.
- **SEUT 107(1) artiklan mukaiset valtiontuen kriteerit:**
 1. **Myönnetään julkisista varoista.**
 - Valtion talousarvio tai talousarvion ulkopuolinen rahasto.
 - Suoraan ja välillisesti valtion varoista peräisin oleva tuki. Välillisesti valtion varoista myönnettävällä tuella tarkoitetaan valtion viranomaisten, valtion erityisrahoituslaitosten, kuntien taikka muiden julkisten tai yksityisten yhteisöjen ja säätiöiden välittämää, valtion varoista peräisin olevaa taloudelliseen toimintaan tarkoitettua tukea.
 - Sovelletaan EU:n varoista myönnettäviin tukiin, jos tukeen kanavoidaan myös kansallista rahoitusta.
 - Esim. Sitra – eduskunnan alainen julkisoikeudellinen rahasto, varat peräisin valtiolta
 2. **Valikoiva**
 - Verotuen arviointi 1) Mikä on normaali verojärjestelmä, 2) Onko toimenpide poikkeus normaalista, koska se suosii jotain toimijaa 3) Jos poikkeusta ei ole havaittavissa, verotuki ei ole valikoiva.
 3. **Vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua**
 4. **Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan**
- **Yksikkö joka harjoittaa sekä taloudellista että ei-taloudellista toimintaa, katsotaan yritykseksi ainoastaan taloudellisen toiminnan osalta.**

Soveltamisala 1 §

- **Lakia ei sovelleta:**
 - **Maa- ja metsätalouden alkutuotanto ja kalatalous.**
 - Lakia kuitenkin sovelletaan maatalouden ulkopuolista yritystoimintaa harjoittaville yrityksille myönnettäviin tukiin esimerkiksi matkailualalle, tuki tiettyihin kehittämishankkeisiin ja kestävän metsätalouden tukiohjelmaan (ns. Kemera-tuki).
 - **EU rahoitus, joka ei suoraan tai välillisesti kuulu jäsenvaltion määräysvaltaan ja jonka myöntämisestä päättää komissio tai muu EU:n toimielin.**
- **Laissa tarkoitettu tukiviranomainen on valtion viranomainen, jonka tehtäviin kuuluvat tukea koskevat asiat lainsäädännön nojalla tai yhteisö, joka myöntää tuen tukiviranomaisen puolesta.**
 - *Ministeriöt, valtion rahastot, valtion virastot, laitokset ja liikelaitokset sekä kunnat ja maakuntien liitot myöntäessään tukia valtion viranomaisen puolesta ("välittäjäorganisaatiot").*
 - Käytännössä asian yritystukineuvottelukuntaan tuo pääsääntöisesti tukiohjelman tai tukiohjelman ulkopuolisen yksittäisen tuen valmistelusta vastaava ministeriö.

Määritelmät 2 §

Taloudellisen toiminnan tukeminen on yritystukea organisaatiomuodosta ja rahoitustavasta riippumatta.

Yritystukia ovat avustukset ja korkotuet sekä sellaiset lainat, takaukset, takuut, oman pääoman ehtoiset rahoitukset, verotuet ja muut järjestelyt, jotka sisältävät taloudellista tukea.

Osa yritystuista jää lainsoveltamisalan ulkopuolelle, koska niitä ei ole määritelty EU artiklan 107 mukaisiksi valtiontuiksi (4 kriteeriä), mutta käytännössä ne ovat myös tukia taloudelliseen toimintaan eli yritystukia.

Hyvän tuen edellytykset soveltuvat laajasti hyvin kaikkiin muihinkin yritystukiin.

Yritystukineuvottelukunta tehtävät 6 §

Antaa lausunto siitä, täyttääkö tukiohjelma tai tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tuki Euroopan unionin lainsäädännön valtioneuvoston edellytykset ja mitä valtiontukia koskevien säännösten mukaista menettelytapaa tukiviranomaisen tulisi noudattaa.

PAKOLLINEN

2

Antaa lausunto siitä, täyttääkö tukiohjelma tai tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tuki 3–5 §:ssä säädetyt edellytykset.

VAPAAEHTOINEN

3

Kehittää kansallista tukijärjestelmää kokonaisuutena ja edistää hallinnonalojen yhteistyötä.

4

Tehdä toimivaltaiselle viranomaiselle esityksiä ja aloitteita lainsäädännön ja hallintokäytännön kehittämiseksi.

5

Seurata toimialaansa koskevaa kansallista ja kansainvälistä sääntelyä, käytäntöä ja kehitystä.

Lausuntopyynnöt

- **Määräaika 20 työpäivää** ennen neuvottelukunnan kokousta osoitteeseen yristystukineuvottelukunta@tem.fi.
- **Lomakkeet 2 kpl:** <https://tem.fi/yristystukineuvottelukunta> (sivun alalaidassa)
 - EU valtiontuenmukaisuuden arviointi sekä mitä menettelytapaa on noudatettava
 - Hyvän tuen mukaisuus
- **Tukiviranomainen vastaa (yleensä ministeriö)**
- **Lomakkeiden liitteet:** säädösluonnos tai luonnos tukipäätöksestä, perustelumuuistio

Lausuntopyyntöä ei tarvitse pyytää

- Verotuet

Sovittava sihteeristön kanssa:

- Kiireellinen asia
- Tekninen muutos (voimassaolon jatkaminen, ohjelman kokonaisrahoituksen muutos)
- Muu erityinen syy
- Jos lausuntoa ei pyydetä, asia on kuitenkin annettava tiedoksi.
- Tapauskohtaisten tukiohjelman ulkopuolisten de minimis –tukien osalta noudatetaan kirjallista menettelyä. Budjettimuutoksia ei tuoda tiedoksi.

Prosessi

Lausuntopyyntö

16.10.2020

Sihteeristö aloittaa
arviointien valmistelut.

Tarvittaessa
kontaktointi.

Valtiontukijaosto linjaa
EU valtiontuen-
mukaisuuden
ennakkoarvioinnista

(1 vk ennen nvk
kokousta)

Yritystukineuvotteluku-
nta antaa lausunnot
12.11.2020

Voi palauttaa
valtiontukijaoston
käsittelyyn.

Lausunnot liitetään
pöytäkirjan liitteiksi ml
kuvaus hyvän tuen
edellytysten
täyttymisestä, jos
annettu tiedoksi.

Lausuntopyynnöt

- **EU valtiontuen mukaisuus ja menettelytapa:**

- Täyttääkö suunniteltu tukiohjelma / tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tuki EU:n lainsäädännön valtiontuen edellytykset ja mitä valtiontukia koskevien säännösten mukaista menettelytapaa tukiviranom. on noudatettava.
- Lausunto on lisäksi pyydettävä tukiohjelman mukaisesti myönnettävästä yksittäisestä tuesta, jos tuki täyttää Euroopan unionin lainsäädännön mukaiset valtiontuen ennakoilmoitusvelvollisuuden edellytykset.
- Lausunto on pyydettävä myös ennen tukiohjelman tai tukiohjelman ulkopuolisen yksittäisen tuen muuttamista.

- **Hyvä tuki:**

- Lain (429/2016) 3—5 §:ssä säädettyjen hyvän tuen edellytysten täyttymisestä
- Vastaavat tilanteet kuin EU valtiontuessa (uudet tuet / muutokset)
 - Tukiohjelman ulkopuoliset de minimis –tuet ja alle 3 M€:n tukipäätökset ovat lain perusteella rajautuneet hyvän tuen edellytyksiä koskevan lausuntomenettelyn ulkopuolelle eikä niitä myöskään anneta tiedoksi yritystukineuvottelukunnalle.

Tiedoksi antaminen

- **Tukisääntöjen lisäksi**
 - **EU-valtiontuki-ilmoitus**
 - EU-jaostokäsittelyä ei tarvita eikä jaoston lomaketta täytetä.
 - **Kuvaus hyvän tuen edellytysten toteutumisesta lomakkeella.**
 - Jos lomake on jo annettu tiedoksi aiemmin, se annetaan sellaisenaan / päivitettyinä uudelleen tiedoksi, kun tukiohjelmaa jatketaan.

Asiakirjojen julkisuus

- **Asiakirjojen julkisuudessa noudatetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).**

Lausunnot

- **Lausunnon pyytäjä vastaa lausuntopyynnön julkisuusmerkinnöistä.**
- **Lausunnot julkaistaan Internetissä sivulla: <https://tem.fi/yritystukineuvottelukunta>. Julkistusajankohdassa otetaan huomioon milloin asia tulee julkiseksi. Tukiviranomaisen on ilmoitettava, kun asia on tullut julkiseksi.**
- **Tukipäätös**
 - ST IV Rajoitettu käyttö > Asiakirjat tulevat julkisiksi kun tukipäätös on tehty. Neuvottelukunta poistaa tällöin lausuntopyynnöstä ja lausunnosta julkisuusmerkinnät ja julkaisee lausunnon.
- **Lausuntoa pyytänyt viranomainen ilmoittaa kirjallisesti (sähköposti) pääsihteerille, kun asia on tullut julkiseksi.**

Jaostot

EU jaosto

- **EU jaosto arvioi tuen tai tukiohjelman EU:n valtiontukisääntöjen mukaisuutta lausuntopyyntöjen pohjalta:**
 - **Valtiontuen kriteerien täytyminen (taloudellinen toiminta, valikoivuus, vääristää tai uhkaako tuki vääristää kilpailua ja vaikuttaako se EU-jäsenvaltioiden kauppaan)**
 - **Tuen hyväksyttävyyssperusta**
 - De minimis-asetus 1407/2013, yleinen ryhmäpoikkeusasetus (651/2014), sektorikohtaiset komission tiedonannot sekä SGEI-sääntely (SGEI-päätös 2012/21/EU, tiedoanto EUVL 2012/C 8/04, SGEI de minimis-asetus 360/2012 ja SGEI-puitteet EUVL 2012/C 8/15)
- **Virkamieskokoontaminen**

Tutkimusjaosto 1.4.2019 – 30.3.2023

- **Valtioneuvoston asetus yritystukien tutkimusjaostosta (4/2019)**
- **Vastaava kuin Talouspolitiikan arviointineuvosto, mikä toimii VATT:n yhteydessä**
- **Status: Riippumaton arviointielin. Tavoitteena on lisätä informaatiota yritystukijärjestelmän kehittämisestä, vahvistaa vaikuttavuuden arvioinnin kehittämistä, vahvistaa hyvän tuen edellytysten arviointia, lisätä tutkimuksen hyödyntämistä politiikkatoimien valmistelussa ja vahvistaa yritystukijärjestelmän kehittämistä kokonaisuutena.**
- **Kokoonpano: puheenjohtaja ja neljä jäsentä yliopistoista**
- **Tehtävät:**
 - **Laatia vuosittain arvio yritystukijärjestelmän kehittämisestä**
 - **Vaikuttavuuden tutkimusmetodologian kehittäminen**
 - **Riippumattomat lausunnot yritystuista**
- **Kokoonpano: taloustieteen edustajia, yliopistot**

Sidosryhmäjaosto 2019-2022

- **Status:** Sidosryhmien yhteinen keskustelufoorumi yritystukien toimivuudesta ja vaikuttavuudesta.
- **Tavoite:** Vuoropuhelu eri tahojen välillä ajankohtaisista asioista sekä lisätä hyvän tuen edellytysten tuntemusta ja lisätä yhteistä ymmärrystä tukikokonaisuudesta.
- **Toiminta käynnistynyt 2019.**
- **TEM innovaatiot ja yritysrahoitus -osasto nimittää.**
- **Mandaatti kattaa laajasti yritystuet, ei vain EU-valtiontukimääritelmät täyttävät tuet.**
- **Kokoonpano:** mm. työmarkkinajärjestöjä, Sitra, WWF, Kuntaliitto.

2. Hyvän tuen edellytykset ex ante

<https://tem.fi/kansalliset-yritystuen-yleiset-edellytykset>

KANSALLISET EDELLYTYKSET

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Hyvän tuen edellytykset (429/2016, 3–5 §)

- Tuella tulee olla tavoite
 - Selkeä ja relevantti taloudellinen tai yhteiskunnallinen tavoite. Hallitusohjelman tai politiikkatavoitteen mukainen
- a) Taloudellinen tavoite
 - Pitkän aikavälin pysyvän taloudellisen toiminnan vahvistuminen ja pitkän aikavälin kansainvälinen kilpailukyky. Tuen tulee edistää kansantalouden kasvuedellytyksiä, tuottavuutta ja työpanoksen kasvua. Tuottavuuden taustalla ovat yritys- ja elinkeinorakenteen uudistuminen, aineellinen ja aineeton pääoma sekä työvoiman liikkuvuus ja vaihtuvuus
- b) Yhteiskunnallinen tavoite
 - Eriarvoistumisen ehkäiseminen, korkealaatuinen elinympäristö, turvallisuus.
 - Vain yhteiskunnallisista syistä varsinaiseen taloudelliseen toimintaan tukea.

Hyvän tuen edellytykset

- **Markkinapuutteen korjaaminen tai poistaminen.**
 - Rahoitusrajoitteet
 - Riskipitoiset hankkeet
 - Ulkoisvaikutukset (positiiviset ja negatiiviset)
- **Tarkoituksenmukaisuus**
 - Välttämätön politiikkatoimi muiden sijaan. Eri toimien yhteisvaikutukset. Milloin tuesta voidaan luopua.
- **Kustannustehokkuus**
 - Tuella saavutetaan suuri hyötyä pienillä kustannuksilla. Kokonaiskustannukset ja –hyödyt.
 - Hallinnollinen rasitus

Hyvän tuen edellytykset

- **Kilpailua vääristävät vaikutukset**
 - Paikallisesti, kotimarkkinoilla, EU-alueella ja globaalisti
 - Toimiva kilpailu on keskeinen edellytys kansantalouden kokonaisedun ja taloudellisen toiminnan tehokkuutta koskevien tavoitteiden saavuttamisessa
- **Määräaikaisuus**
 - Mahdollisuus ”sunset clauseen”
 - Irtautumissuunnitelma
 - Ei ole saavutettu etu
- **Kannustava vaikutus**
 - Riittävä kannuste yritykselle muuttaa toimintaa tuen tavoitteiden suuntaisesti
 - Toteutuu kun hanke aloitetaan vasta tukipäätöksen jälkeen
 - Tuki-intensiteetti
 - Vipuvaikutus

Hyvän tuen edellytykset

- **Yksittäisen tuen kohdalla on selvitettävä**
 - **Arvio kannattavasta toiminnasta.**
 - **Tukea voidaan myöntää vain, jos toiminnan arvioidaan olevan kannattavaa jatkossa.**
 - **Hankkeen kokonaisrahoitus.**
 - **Julkinen rahoitus ei saa olla liian suuri**
 - **Tukikumulaatio.**
 - **Mm. 200 000 euroa myöntämishetkellä ja 2 edeltävänä kalenterivuonna**
 - **Kilpailuvaikutukset**
 - **Vaikutukset markkinaosuuksiin, markkinoille pääsyn vaikeuttaminen, miten muiden yritysten kannattavuuden käy.**
- **Vaikuttavuuden arviointi**
 - **Ulkopuolinen**

3. Vaikuttavuuden arviointi ex post

PAKOLLINEN LAATU JA MÄÄRÄ

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Vaikuttavuuden arviointi (429/2016, 5 §)

- **Tukiviranomainen vastaa**
- **Tehtävä määräajoin, viimeistään ennen tukiohjelman tai tukiohjelman ulkopuolisen yksittäisen tuen jatkamista tai muuttamista. Myös jos tukiohjelmalla ei enää jatketa.**
- **Ulkopuolinen toteuttaja**
- **Tuen vaikuttavuus, tehokkuus ja toimivuus sekä kehittämistarpeet on arvioitava**
- **Vaikuttavuudessa tärkeää mitata kausaalivaikutuksia eli muuttiko tuki yrityksen käyttäytymistä ja oliko tuella ohjaava vaikutus**

Maryland Scientific Methods Scale (SMS) (Sherman et al., 1997)

- **SMS5: Satunnaistaminen (RCT)**
 - **SMS4: Luonnollinen koe: intervention piirre tuottaa vertailtavia tuettuja ja ilman jääviä**
 - **SMS3: Verrataan *muutosta* tuettujen ja ilman jääneiden kesken ennen ja jälkeen ohjelman.**
-
- **SMS2: Verrataan tukea saaneita ja tukea ilman jääneitä *intervention jälkeen*. Huomioidaan tuettujen ja ilman jääneiden välillä havaitut erot.**
 - **SMS1: SMS2 ilman kontrollimuuttujia**

Vaikuttavuuden arviointi

- **Evaluoinnit ovat osa politiikkavalmistelua.**
- **Päätöksentekijöillä oikeus tietää mikä toimii ja mikä ei kulloiseenkin tavoitteeseen, jotta tukijärjestelmää voidaan kehittää vaikuttavaksi ja tehokkaaksi.**
- **Kuuluu myös paremman sääntelyn agendalle**
- **Vaikuttavuustutkimusten kehitys**
 1. Laadulliset menetelmät 90-luku
 2. Tilastollisen menetelmät 2000-luku
 3. Ekonometriset menetelmät 2015 >

Yritystukineuvottelukunnan arviointisuunnitelma

- **Tavoite:**
 - Määrän lisääminen lakivelvoitteen täyttämiseksi
 - Rahoituksen saannin edistäminen – ajallinen koordinointi – tukee ministeriöitä
 - Laadun parantaminen
 - tutkimusten luotettavuus vaihtelee
 - Laadulliset minimikriteerit täyttävillä tutkimustuloksilla suurempi painoarvo
 - Keskeistä vertailukelpoisen kontrolliryhmän muodostaminen. Benchmark: ”Mitä tuetuille olisi tapahtunut ilman tukea”
- **Sisältö:**
 - Tulevat ja tehdyt vaikuttavuusarvioinnit
 - Tukiohjelmataso vuositaso
- **Päivitetään seuraavaksi v. 2021**
- **10.5.2019 tilanne: 42/67 tukiohjelmalla on tehty tai päätetty tehdä tutkimus**
 - Vain muutamia SMS 3 taseisia tutkimuksia

Komission vaatimukset

- **Komission asiakirja 28.5.2014 yhteisistä metodologioista valtiontukien arviointiin**
 - **Suurimpien tukien hyväksymisen edellytys (yli 150 M€), mutta sopii muidenkin arviointiin.**
 - **Komissio toivoo lisää tukiohjelmia arviointisuunnitelman piiriin.**
 - **Arviointisuunnitelman kysymykset:**
 - **Tuen suora vaikutus tuensaajiin**
 - **Tukiohjelman välillinen vaikutus**
 - **Tukiohjelman oikeasuhtaisuus ja tarkoituksenmukaisuus**
 - **Menetelmät (liite 1)**
- **EU-osarahoitteisille tuille erilliset EU-säännökset**
- **Maaseutuohjelmaan sisältyville tuille erilliset EU-säännökset**

4. Yritystukien yhteinen tietovaranto

TALLETUSVELVOLLISUUS 1.4.2021

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

HE 69/2020

- **Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (293/2017) muuttamisesta ja taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain (429/2016) muuttamisesta**
- <https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/TaVM+23/2020>

Yhteinen yritysasiakkaiden tietovaranto (ATV)

- ATV:n perimmäisenä tavoitteena on
 - yritysasiakkaiden toiminnan ja kilpailukyvyyn kehittyminen
 - yrityksille suunnattujen palveluiden mahdollisimman suuri vaikuttavuus
- Asiakaskeskeinen saumaton palveluketju ei ole mahdollinen ilman että kaikkien toimijoiden yhteinen tieto on palveluiden keskiössä
 - tiedon jakaminen kunnallisten, maakunnallisten ja valtakunnallisten yrityspalveluja tuottavien toimijoiden kesken

Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä 293/2018

Yhteinen yritysasiakkaiden tietovaranto (ATV)

- Yhteinen asiakastieto
 - nopeuttaa asiakaspalveluprosessia
 - tekee toiminnasta läpinäkyvää
 - yhtenäistää käytäntöjä
- Yhteinen tieto mahdollistaa tiedolla johtamisen
 - näkyvyys koko toimintakenttään
 - mahdollistaa yhtenäisen vaikuttavuuden mittaamisen

Keskeinen sisältö

- **Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä laajenee yritystukien tiedoilla. Myös käyttäjäkunta laajenee.**
- **Valtion viranomaiset ja niiden puolesta tukea myöntävät yhteisöt ja säätiöt velvoitettaisiin tallettamaan tiedot myöntämistään ja maksamistaan EU-valtiontuista yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään.**
 - Suorat ja palautuvat tuet
 - Verotuet siltä osin kuin komission julkaisu- ja avoimuusvelvoite koskee niitä
 - De minimis –tuet ja SGEI -tuet
 - Velvoite ei koske maa- ja metsätalouden alkutuotantoa eikä kalataloutta, eikä tiettyjä liikennepalveluhankintoja.
 - Kunnat jäävät ulkopuolelle
- **Laissa tarkoitettuja tukia oli vuonna 2019 yhteensä noin 2,4 mrd. euroa.**
 - Velvoite ei koske muita veroetuuksia elinkeinoelämälle.

Keskeinen sisältö

- Tukiviranomaisella olisi oikeus luovuttaa yritystukitietoja toiselle tukiviranomaiselle salassapitosäännösten estämättä tukikumulaation seuraamiseksi viranomaisten toimesta.
- Työ- ja elinkeinoministeriö velvoitettaisiin luovuttamaan yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään talletetun julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen alaisen tuen myöntämistä koskevat tiedot Euroopan komissiolle EU:n valtioneuvoston päätöksen mukaisesti julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen täyttämiseksi.
- Tietoja saa luovuttaa Tilastokeskukselle tilastojen laatimiseksi.
- TEM voi julkaista julkisia tietoja yleisessä tietoverkossa rajatusti.
- Taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annettuun lakiin (429/2016) lisättäisiin informatiivinen viittaus tukiviranomaisen velvollisuudesta tallettaa kyseisten valtioneuvoston päätöksen mukaisesti julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen täyttämiseksi julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen täyttämiseksi yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään.

Tavoitteena tiedolla johtamisen parantaminen

- **Seurantatietojen saatavuus keskitetysti:**
 - Yhteinen tilannekuva
 - Valtion yritysasiakkaiden tiedot yhdessä paikassa
 - De minimis –tukien kumulaation seuranta viranomaisten toimesta vuodesta 2022 alkaen.
- **Läpinäkyvyys**
 - Komission avoimuusveloitteen toteuttaminen keskitetysti, kattavuuden varmistaminen
 - Julkinen kontrolli lisääntyy
- **Vaikuttavuuden arviointi**
 - Lisää dataa helpommin ja nopeammin saataville. Tilastokeskuksen yritystukitilaston kehittäminen ja tutkimuslaboratoriopalvelu.
- **Hallinnollinen rasitus vähenee myös tukiviranomaisissa**

Säädettävät uudet asiat

Asia	§
Tallettamisvelvollisuus ja talletettavat tiedot	Uusi 7 a § 1 mom
Tallettamisvelvollisuuden määräajat	Uusi 7 a § 2 mom
Tietojen luovuttaminen toisille tukiviranomaisille, Tilastokeskukselle ja yleisen tietoverkon kautta	10 § uudet 4 mom ja 5 mom
Työ- ja elinkeinoministeriön velvollisuus ilmoittaa tiedot Euroopan komissiolle julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen mukaisesti	Uusi 10 a §

Lisäksi tarkentavat muutokset lakiin

- **Yrityksen määritelmä 3 §**
- **Käyttötarkoitus 5 §**
- **Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmän käyttäjät 4 §**
- **Lisäksi on huomioitu:**
 - Henkilötietojen käsittely ja salassa pidettävien tietojen käsittely
 - Yhteisrekisterinpitäisyys on kuvattu perusteluissa uusille rekisterinpitäjille

Tukiviranomaiset

- Laissa tarkoitettuja tukiviranomaisia ovat muun muassa

(siniset uusia)

- valtioneuvoston kanslia, työ- ja elinkeinoministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, valtiovarainministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, ympäristöministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, oikeusministeriö, ulkoministeriö, Verohallinto, Valtiokonttori, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, työ- ja elinkeinotoimistot, Innovaatorahoituskeskus Business Finland, Business Finland Venture Capital Oy, valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj, aluehallintovirastot, Ruokavirasto, Liikenne- ja viestintävirasto, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA, Energiavirasto, Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus AVEK (Kopioisto), Suomen Elokuvasäätiö ja ulkomaan edustukseen kuuluvat edustustot.

Tallettavat tiedot tuesta

- Tuen saajan nimi, tuen saajan y-tunnus
- Myönnetty tuki euroina ja maksettu tuki euroina ml takaisinperintäpäätös ja myöntämisen peruutus
- Lisäksi talletetaan tuen saajaa koskevina tietoina mm.:
 - Toimiala, yritystyyppi, yrityksen koko henkilöstöllä mitattuna, alue, myöntämispäivä ja –vuosi sekä tieto siitä onko tuki myönnetty de minimis -tukena.
 - Talletettavia tietoja ovat myös pääomasijoituksen, myönnetyn lainan ja takauksen, sekä korkotukea koskevan lainakannan nimellisarvo. EU valtioneuvoston päätösten mukaan komissiolle ilmoitetaan vain nimellisarvot.

Tallettavat tiedot tuesta

- **Lisäksi asiakastietojärjestelmään talletettaisiin tukiohjelmien tiedot:**
 - Tukiviranomainen, rahoituksen välittäjien nimet, tukiohjelma / tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tuki
 - Valtiontukiartikla ja tukinumero
 - Tukityyppi tai tukiväline (esimerkiksi avustus, laina, takaus, verotuki, korkotuki, verovapautus, riskirahoitus, joku muu)
 - Tukimuoto (esimerkiksi investointituki, tuki toimintaympäristölle, tuotantotuki, tk-tuki, innovaatiotuki, tuki kansainvälistymiseen)
 - Tuen tavoite
 - Onko kyseessä SGEI-tuki, onko kyseessä de minimis –tuki, onko kyseessä EU-osarahoitteinen tuki, RPA:n mukainen tuki
 - Tuen käyttöönottovuosi, tuen voimassaoloaika, tukitoimenpiteen viite (komission viitenumero)
 - Onko tuki EU:n julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen piirissä.
 - Kokonaismenot vuodessa tukiohjelmatasolla (summautuu tuenjaaja -kohtaisista tiedoista)

Erityistilanteet liittyen lainoihin ja takauksiin

- **Asuntorakentamiseen myönnettävästä korkotuesta talletetaan vain tieto siitä, kuinka paljon korkotukea on maksettu vuositasolla saajittain. Maksetun korkotuen määrä muodostuu lainan elinkaaren myötä.**
 - ARA vastaa
- **Asuntorakentamiseen myönnettävien takausten osalta talletetaan vain tieto takauksen piiriin hyväksytystä lainamäärästä.**
 - ARA vastaa

Määräajat

- Tuen myöntämistä koskevat tiedot on talletettava 14 vuorokauden kuluessa tuen myöntämisestä.
- Maksamista koskevat tiedot on talletettava maksamisvuotta seuraavan kalenterivuoden tammikuun loppuun mennessä. Tämä koskee myös lainojen, korkotukien ja takausten lopullista tuen määrää.
- Verotukien maksamista koskevat tiedot on kuitenkin talletettava vuoden kuluessa veroilmoituksen jättöpäivästä.

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

- ***Laki tulee voimaan 1.4.2021. Takautuvasti talletettavat tiedot: Tämän lain 7 a §:ssä tarkoitetut tiedot tuista, jotka on myönnetty 2020 tai sen jälkeen, on talletettava yrityspalveluiden asiakastietojärjestelmään viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2021.***
- **Tuotantokäyttö kaikista tiedoista 1.4.2021**
 - Tiedot, jotka ovat sähköisissä järjestelmissä > valmius jo 1.1.2021
 - Manuaalisesti talletettavat tiedot 1.4.2021 alkaen
- **Takautuvasti ilmoitettavat tiedot tuista vuodelta 2020 ja ajalta 1.1-31.3.2021 on talletettava 31.12.2021 mennessä**
- **Tiedot maksetuista tuista vuodelta 2021 on talletettava 31.1.2022 mennessä.**
- **Verotiedot: Verohallinto toimittaa vuoden 2019 tiedot vuonna 2022 komissiolle nykykäytännön mukaan. Vero toimittaa vuoden 2020 tiedot manuaalisesti 1/2022 yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään. Vero toimittaa vuoden 2021 tiedot sähköisesti 1/2023 alkaen yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään.**

Toimeenpano

- Laki voimaan 1.4.2021
- TEM:n Alueet ja kasvupalvelut –osaston Digiryhmä vastaa hankkeen toimeenpanosta / Päivi Tommila
 - TEM määräys valmistelussa / Anne Rothovius
 - ELY-keskusten yhteinen KEHA-keskus toteuttaa tietojärjestelmien väliset siirrot ja käyttöikkunan manuaalisesti siirrettäviä tietoja varten.
 - **Yhteyshenkilöt KEHA-keskuksessa:**
 - **Projektipäällikkö Kimmo Vuotila ja Pyry Korhonen. Voi olla jo yhteydessä sähköisesti siirrettävien tietojen osalta.**

Kiitos

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

